

**СТАНОВИЩА
ОТ
ЗАСЕДАНИЕ НА ЕКСПЕРТНО-ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ,
НАЗНАЧЕН СЪС ЗАПОВЕД № СОА24-РД91-36/16.02.2024 НА КМЕТА НА СТОЛИЧНА
ОБЩИНА, ОТНОСНО ПОСТЬПИЛИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПАМЕТНИЦИ И
ПАМЕТНИ ПЛОЧИ, ПРОВЕДЕНО НА 01.08.2024 Г.**

- 1. Искане на одобрение за изграждане на паметник на академик Благовест Сендов в град София – СОА23-ДИ05-2453/04.08.2023**
Вносител: Българска академия на науките

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет подкрепя положителното становище относно предложението за изграждане на паметник на академик Благовест Сендов. Същевременно отправя към вносителите препоръка да бъде коригирана разрядката на текста на плочата – при изписването на „Академик Благовест Сендов“, както и при разстоянието между „Академик Благовест Сендов“ и „1932-2020“.

Съветът препоръчва текстът да бъде оформлен от графичен дизайнер.

Проектът се допуска за последващо процециране.

- 2. Предложение за монтаж на възпоменателна плоча, посветена на Благородна Божинова – СОА24-ВК08-5923/18.04.2024**
Вносител: Джоан Салех – чрез Район „Триадица“

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно предложение за монтаж на възпоменателна плоча, посветена на Благородна Божинова.

Същевременно отправя към вносителите следните препоръки:

- Използваният шрифт да бъде съобразен с българския стандарт
- От текста да отпаднат „писател, политик и патриот“, като остане „концлагерист в Титова Югославия“;
- От „1954-1956 год.“ да отпадне „год.“
- Изречението „Заплатихме със себе си, за да останем българи“ да започне с долни кавички;

- Паметната плоча да бъде монтирана на нивото на горния край на Входната Врата;
- С оглед намаляването на текста да се коригира размера на дължината на паметната плоча – с около 10 см.;

Проектът се допуска за последващо процедуриране.

3. Поставяне на Мемориал на благодетелите – COA24-BK66-5273/18.06.2024
Вносител: Фондация „Димитър Бербатов“

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно изграждане на Мемориал на благодетелите.

Същевременно счита, че е необходимо да бъде потърсено становище от дирекция „Зелена система“, доколкото проектът включва намеса на площ, част от зелената система на Столична община и дирекция „Обществено строителство“ – относно наличието на гаранционни срокове предвид извършения ремонт в градина „Св. Климент Охридски“.

Не на последно място следва да се отбележи, че към извършването на намеси в недвижими културни ценности, каквато е и градина „Св. Климент Охридски“, трябва да се подхожда изключително внимателно, тъй като това може да доведе до значителни промени в облика и историческата достоверност на обектите. При всяка намеса в историческа градина или на която и да е част от нея, всички нейни съставни характеристики трябва да се разглеждат едновременно. Изолирането на различните операции би навредило на единството на цялото пространство.

С оглед на гореизложеното, и с оглед пренасищането на предложеното пространство с паметни знаци, Съветът препоръчва на инициаторите да предложат друга локация за реализация на проекта.

Проектът не се допуска за последващо процедуриране.

**4. Поставяне на паметна плоча на Добри Христов на сградата на бул.
„Христо Смирненски“ – COA24-ГР94-3352/26.06.2024**
Вносител: ИК и Ралица Батайтова

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно поставянето на паметна плоча на Добри Христов.

Същевременно препоръчва на инициаторите контура на портрета да бъде ограничен до рамото/ до средата на вратовръзката, тъй като сегашното изображение създава неясно послание.

Проектът се допуска за последващо процедуране.

5. Поставяне на паметен знак Върху сградата на Националния център по трансфузионна хематология, бул. "Братя Миладинови" 112, София -СОА24-НЦ62-614-[1]/18.06.2024

Вносител: Алианс на българските акушерки

СТАНОВИЩЕ:

Експертно-художественият съвет изразява положително становище относно предложението за поставяне на паметен знак Върху сградата на Националния център по трансфузионна хематология.

Същевременно отправя към вносителите следните препоръки:

- Проектът да бъде изпълнен Върху една обща плоча;
- От текста на първата плоча да отпадне „....отворила Вратите на идещия нов живот“;
- В текста на третата плоча, думата „ежедневната“ да бъде заменена с „всекидневната“;
- Да отпаднат черните квадратчета от първата и втората плоча;
- Първите кавички пред „Майчин дом“ да бъдат поставени долу;
- Вносителите да предоставят писмено съгласие от ръководството на Националния център по трансфузионна хематология.

Необходимо е вносителите да предоставят коригиран проект за ново разглеждане от ЕХС.

Проектът не се допуска до последващо процедуране.

6. Поставяне на паметна плоча на ген. Иван Колев на бул. „Витоша“ № 34

Вносител: проф. Вили Лилков и ИК – СОА24-ВК66-5436/21.06.2024

СТАНОВИЩЕ:

Становища от заседание на Експертно-художествения съвет, проведено на 1 август 2024 г.

Видно от Електронния регистър на паметниците и художествените елементи на територията на град София, на фасадата на сградата на ул. „Узунджовска“ №16 съществува монтирана паметна плоча на ген. Иван Колев.

Съветът счита, че не е приемливо на една сграда да съществуват две паметни знаци, посветени на една личност.

Предвид гореизложеното, Съветът препоръчва на инициаторите да вземат решение относно вече монтираната паметна плоча върху фасадата на сградата на ул. „Узунджовска“/бул. „Витоша“.

Проектът не се допуска до последващо процедиране.

Председател: проф. Георги Янков

.....(n).....

Членове:

Аделина Филева

.....(n).....

Доц. Михаил Груев

.....(n).....

Димитър Стоянович

.....(n).....

Боряна Димитрова

.....(n).....

Арх. Николай Каменов

.....(n).....

урб. Полина Стефанова

.....(n).....

Д-р Илия Мечков

.....(n).....

Изготвил:

А. Иванов – гл. експерт в
дирекция „Култура“

дата: 01.08.2024